

Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till kulturnämnden

Datum:
2023-11-20

Diarienummer:
KTN-2023-00782

Handläggare:
Rafael Myncke

Yttrande över förslag till Uppsala kommuns näringslivsprogram och handlingsplan 2024– 2027

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar

1. **att** till kommunstyrelsen avge upprättat yttrande över förslag till Uppsala kommuns näringslivsprogram och handlingsplan 2024–2027.

Ärendet

Kommunfullmäktige fattade den 30 januari 2017 (§20) beslut om att anta Uppsala kommuns näringslivsprogram. Näringslivsprogrammets handlingsplan 2021–2023 beslutades därtill av kommunstyrelsen den 16 december 2020 (§336). Tidsperioden för handlingsplanen löper ut varpå en ny handlingsplan har arbetats fram. I samband med detta har behovet av att även uppdatera näringslivsprogrammet identifierats.

Beredning

Inom kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen har yttrandet beretts av utvecklingsledare och kultur- och idrottsstrateger från KTN kansli. Frågan har även behandlats i kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningens ledningsgrupp.

Föredragning

Näringslivsprogram och handlingsplan

Näringslivsprogrammet beskriver Uppsala kommuns långsiktiga näringslivsarbete och är ett kommunövergripande styrdokument. För att bibehålla och förstärka Uppsalas starka position lyfter näringslivsprogrammet 6 prioriterade målområden. Dessa sex områden är:

- Attraktionskraft
- Kompetensförsörjning
- Företagsservice
- Markberedskap
- Upphandling
- Innovations- och tillväxtkraft

Handlingsplanen förtydligar nämnders och bolagsstyrelserns ansvar och roller för genomförande av programmets och handlingsplanens måluppfyllelse i relation till deras reglemente och ägardirektiv. Åtgärderna i handlingsplanen ska underlätta för nämnder och bolagsstyrelser att identifiera sina delar av ett målområde för att integrera i verksamhets- och affärsplaner.

Allmänna reflektioner

Med större insikter om kulturens betydelse för inkluderande, innovations-driven och hållbar stadsutveckling har senaste åren intresset för kulturpolitik ökat bland lokala, regionala, nationella, europeiska och internationella beslutsfattare. Kultursektorn är både en plats (konsertlokaler, festivaler, museer, teatrar, biografier, konsthallar, bibliotek, restauranger) och personer som skapar innehåll och förutsättningar för att producera innehåll (frilansande musiker, artister, producenter, tekniker mm).

Forskning visar att det är städer som satsar på en bred kulturell verksamhet, har många konstnärligt verksamma personer som skapar kulturell tolerans, blir mer attraktiva än andra och därmed centra för tillväxt och utveckling. Där de kreativa talangerna flockas, dit flyttar också kunskaps- och tillväxtföretag. Genom sina verksamheter bidrar kulturnämnden till ett Uppsala som är attraktivt att bo, leva och verka i.

Många regionala och kommunala utvecklingsplaner har utgått från att kulturella och kreativa näringar endast används till att levandegöra ett kulturarv eller gynna turism, vilket enligt kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen förminskar branschen väsentligt. Konst och kultur är betydelsefulla instrument i en riktning mot ett mer inkluderande och demokratiskt samhälle och mot mer attraktiva platser.

Kulturella och kreativa näringar i ett europeiskt och nationellt perspektiv

Hösten 2020 lanserade Europeiska kommissionen ett *Nytt europeiskt Bauhaus* som en del i den europeiska hållbarhetsstrategin *Den gröna given*. Före pandemins utbrott arbetade ungefär 7,5% i Europa inom kulturella och kreativa näringar. Det motsvarade 12 miljoner anställda och 4% av EU:s BNP. Minst lika intressant är att beskriva kulturens roll som en förutsättning för innovation. I juni 2022 beslöt *European Institute of Innovation & Technology* att ge konsortiet ICE, Innovation by Creative Economy, med

Uppsala universitet som lead partner, ansvar för genomförandet av *EIT Culture & Creativity*.

På nationell nivå har kulturella och kreativa näringar särskilt uppmärksammats genom att svenska regeringen hösten 2021 tillsatte en utredning för att etablera en nationell strategi för hur dessa näringar långsiktigt kan främjas. I augusti 2022 presenterade slutbetänkandet *Kreativa Sverige! Nationell strategi för främjande av hållbar utveckling för företag i kulturella och kreativa branscher*. Slutbetänkandet lyfter fram sex strategiska områden:

1. Tydligt tvärpolitiskt ansvar för kunskap, synergier och samverkan
2. Förnyelse av rådgivning, kapitalförsörjning och innovationsstöd
3. Långsiktigt och snabbt på upphovsrättens marknad
4. Export, internationalisering och värdeskapande utomlands
5. Hållbar arbetsmarknad och kompetensförsörjning för alla
6. Platsens betydelse för kulturella och kreativa verksamheter (och tvärtom)

Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningens bedömning

Uppsala universitet har tillsammans med Uppsala kommun genomfört ett pilotprojekt med särskilt fokus på kultursektorns betydelse för tillväxt och samhällsutveckling. Rapporten *Kulturens ekosystem i Uppsala – en förstudie* presenterades i oktober 2022 och inspirerar till ett fördjupat arbete kring frågan om kulturens roll för ett framtida hållbart Uppsala. Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen ser goda förutsättningar för ett fortsatt och förstärkt samarbete mellan berörda förvaltningar för att uppnå den kulturella och kreativa sektorns fulla potential i Uppsala. Rapportens rekommendationer som är relevanta i detta sammanhang är:

- Kulturverksamheterna behöver tas tillvara på ett mer metodiskt sätt för att de ska kunna utgöra en plattform för innovation och som drivkraft för entreprenörskap, även inom branscher och sektorer med liten eller ingen anknytning alls till kultur. Genom att göra detta stärks Uppsalas möjligheter till innovationsdriven utveckling.
- Nätverkandet behöver stärkas för att skapa förutsättningar för mötesplatser och samarbeten. Här har ett utvecklat samarbete mellan kulturpolitik och näringspolitik på lokal nivå en stor betydelse. Genom att bjuda in kulturinstitutioner och -organisationer på ett mer strukturellt sätt till tex Citysamverkan ökar möjligheter till att ta tillvara på den kommunala utvecklingspotentialen.
- En ökad kunskap om kulturens ekosystems betydelse i Uppsala kan användas som ett underlag i arbetet med kulturplaner, fysisk planering men också innovationsstrategier. Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen ser gärna att det arbetas aktivt med detta perspektiv. På samma sätt måste samarbete mellan kulturlivet, företagsfrämjande system så som det finns i Uppsala och innovativa verksamheter stärkas och utvecklas.

Under arbetet med att bli Europeisk kulturhuvudstad 2029 har nya möjliga modeller eller metoder identifierats för att öka innovationsgraden. Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen ser gärna en fortsättning på att tillsammans med Almi inom ramarna av *Almi studio* + erbjuda utbildning och nätverk för att stärka och utveckla den kulturella och kreativa sektorn i Uppsala kommun och län. Berörda förvaltningar inom Uppsala kommun kan tillsammans med övriga aktörer skapa och bidra till

samarbetsforum, mötesplatser och nätverk som ökar dialogen och lyfter fram kulturella och kreativa näringar i Uppsala.

Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen föreslår nämnden ställa sig bakom ambitionen att sträva efter ett integrerat näringslivsarbete. Kultur, idrott och fritid bidrar till stadens varumärke och image som drar till sig investeringar, turister och talanger. Museer, konstgallerier, festivaler och evenemang lockar turister och besökare. Detta genererar intäkter. Den kulturella och kreativa sektorn skapar arbetstillfällen och ekonomisk tillväxt. Kulturella och kreativa näringar och kulturella miljöer skapar en miljö som uppmuntrar till entreprenörskap och nya affärsidéer.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i ärendet

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 20 november 2023
- Bilaga 1, Förslag till yttrande över Uppsala kommuns näringslivsprogram och handlingsplan 2024–2027
- Bilaga 2, Utkast till Uppsala kommuns näringslivsprogram
- Bilaga 3, Utkast till handlingsplan för näringslivsprogrammet 2024–2027

Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen

Sten Bernhardsson
Förvaltningsdirektör

Kulturnämnden
YttrandeKommunstyrelsen
Ert diarienummer: KSN-2023-03219Handläggare:
Rafael Myncke

Yttrande över förslag till Uppsala kommuns näringslivsprogram och handlingsplan 2024–2027

Kommunfullmäktige fattade den 30 januari 2017 (§20) beslut om att anta Uppsala kommuns näringslivsprogram. Näringslivsprogrammet handlingsplan 2021–2023 beslutades därtill av kommunstyrelsen den 16 december 2020 (§336). Tidsperioden för handlingsplanen löper ut varpå en ny handlingsplan har arbetats fram. I samband med detta har behovet av att även uppdatera näringslivsprogrammet identifierats.

Kulturnämnden yttrar sig härmed över förslaget till Uppsala kommuns näringslivsprogram och handlingsplan 2024–2027.

Allmänna reflektioner

För att göra Uppsala till en attraktiv plats att bo och verka i är det viktigt att skapa en mångfacetterad miljö. Det krävs inte bara tillgång till skolor, sjukhus och bostäder, utan även en gedigen kulturell infrastruktur och fritidsverksamhet för barn och unga. Det är dessa komponenter som tillsammans skapar en levande stad där människor lockas att bosätta sig och trivas.

Med större insikter om kulturens betydelse för inkluderande, innovationsdriven och hållbar stadsutveckling har senaste åren intresset för kulturpolitik ökat bland lokala, regionala, nationella, europeiska och internationella beslutsfattare. Kultursektorn är både en plats (konserterlokaler, festivaler, museer, teatrar, biografier, konsthallar, bibliotek, restauranger) och personer som skapar innehåll och förutsättningar för att producera innehåll (frilansande musiker, artister, producenter, tekniker mm).

Forskning visar att det är städer som satsar på en bred kulturell verksamhet, har många konstnärligt verksamma personer som skapar kulturell tolerans, blir mer attraktiva än andra och därmed centra för tillväxt och utveckling. Där de kreativa talangerna flockas, dit flyttar också kunskaps- och tillväxtföretag. Genom sina verksamheter bidrar kulturnämnden till ett Uppsala som är attraktivt att bo, leva och verka i.

Många regionala och kommunala utvecklingsplaner har utgått från att kulturella och kreativa näringar endast används till att levandegöra ett kulturarv eller gynna turism, vilket enligt kulturnämnden förminsakar branschen väsentligt. Konst och kultur är betydelsefulla instrument i en riktning mot ett mer inkluderande och demokratiskt samhälle och mot mer attraktiva platser.

Kulturella och kreativa näringar i ett europeiskt och nationellt perspektiv

Hösten 2020 lanserade Europeiska kommissionen ett *Nytt europeiskt Bauhaus* som en del i den europeiska hållbarhetsstrategin *Den gröna given*. Före pandemins utbrott arbetade ungefär 7,5% i Europa inom kulturella och kreativa näringar. Det motsvarade 12 miljoner anställda och 4% av EU:s BNP. Minst lika intressant är att beskriva kulturens roll som en förutsättning för innovation. I juni 2022 beslöt *European Institute of Innovation & Technology* att ge konsortiet ICE, Innovation by Creative Economy, med Uppsala universitet som lead partner, ansvar för genomförandet av *EIT Culture & Creativity*.

På nationell nivå har kulturella och kreativa näringar särskilt uppmärksammats genom att svenska regeringen hösten 2021 tillsatte en utredning för att etablera en nationell strategi för hur dessa näringar långsiktigt kan främjas. I augusti 2022 presenterade slutbetänkandet *Kreativa Sverige! Nationell strategi för främjande av hållbar utveckling för företag i kulturella och kreativa branscher*. Slutbetänkandet lyfter fram sex strategiska områden:

1. Tydligt tvärpolitiskt ansvar för kunskap, synergier och samverkan
2. Förnyelse av rådgivning, kapitalförsörjning och innovationsstöd
3. Långsiktigt och snabbt på upphovsrättens marknad
4. Export, internationalisering och värdeskapande utomlands
5. Hållbar arbetsmarknad och kompetensförsörjning för alla
6. Platsens betydelse för kulturella och kreativa verksamheter (och tvärtom)

Kulturnämndens bedömning

Uppsala universitet har tillsammans med Uppsala kommun genomfört ett pilotprojekt med särskilt fokus på kulturektors betydelse för tillväxt och samhällsutveckling. Rapporten *Kulturens ekosystem i Uppsala – en förstudie* presenterades i oktober 2022 och inspirerar till ett fördjupat arbete kring frågan om kulturens roll för ett framtida hållbart Uppsala. Kulturnämnden ser goda förutsättningar för ett fortsatt och förstärkt samarbete mellan berörda förvaltningar för att uppnå den kulturella och kreativa sektorns fulla potential i Uppsala. Rapportens rekommendationer som är relevanta i detta sammanhang är:

- Kulturverksamheterna behöver tas tillvara på ett mer metodiskt sätt för att de ska kunna utgöra en plattform för innovation och som drivkraft för entreprenörskap, även inom branscher och sektorer med liten eller ingen anknytning alls till kultur. Genom att göra detta stärks Uppsalas möjligheter till innovationsdriven utveckling.
- Nätverkandet behöver stärkas för att skapa förutsättningar för mötesplatser och samarbeten. Här har ett utvecklat samarbete mellan kulturpolitik och näringspolitik på lokal nivå en stor betydelse. Genom att bjuda in kulturinstitutioner och -organisationer på ett mer strukturellt sätt till tex

Citysamverkan ökar möjligheter till att ta tillvara på den kommunala utvecklingspotentialen.

- En ökad kunskap om kulturens ekosystems betydelse i Uppsala kan användas som ett underlag i arbetet med kulturplaner, fysisk planering men också innovationsstrategier. Kulturnämnden ser gärna att det arbetas aktivt med detta perspektiv. På samma sätt måste samarbete mellan kulturlivet, företagsfrämjande system så som det finns i Uppsala och innovativa verksamheter stärkas och utvecklas.

Under arbetet med att bli Europeisk kulturhuvudstad 2029 har nya möjliga modeller eller metoder identifierats för att öka innovationsgraden. Kulturnämnden ser gärna en fortsättning på att tillsammans med Almi inom ramarna av *Almi studio* + erbjuda utbildning och nätverk för att stärka och utveckla den kulturella och kreativa sektorn i Uppsala kommun och län. Berörda förvaltningar inom Uppsala kommun kan tillsammans med övriga aktörer skapa och bidra till samarbetsforum, mötesplatser och nätverk som ökar dialogen och lyfter fram kulturella och kreativa näringar i Uppsala.

Kulturnämnden ställer sig bakom ambitionen att sträva efter ett integrerat näringslivsarbete. Kultur, idrott och fritid bidrar till stadens varumärke och image som drar till sig investeringar, turister och talanger. Museer, konstgallerier, festivaler och evenemang utgör attraktiva målpunkter för besökare och turister, medan bibliotek, kulturskolor och fritidsverksamheter bidrar till invånarnas välbefinnande och trivsel. Den kulturella och kreativa sektorn skapar arbetstillfällen och ekonomisk tillväxt. Kulturella och kreativa näringar och kulturella miljöer skapar en miljö som uppmuntrar till entreprenörskap och nya affärsidéer.

Kulturnämnden

Linda Eskilsson
Ordförande

Klara Eklund
Nämndsekreterare

Näringslivsprogram 2024

**Uppsala - ett världsledande
kunskapssamhälle fullt av möjligheter**

	Dokumentnamn	Fastställt av	Gäller från	Sida
	Näringslivsprogram	Kommunfullmäktige		1 (6)
Diarienummer	Berörd verksamhet	Dokumentansvarig	Reviderad	
KSN-	Uppsala kommun	Näringslivsdirektör		

Näringslivsprogram 2024

Inledning

Det är entreprenörerna och företagen i Uppsala som är grunden för ett hållbart näringsliv. När det går bra för våra företag går det också bra för kommunen. Samhällsutvecklingen sker i allt snabbare takt och både näringslivet och medborgare förväntar sig en hög servicenivå och effektiva tjänster inom alla de verksamhets- och ansvarsområden där kommunen har rådighet och skyldighet att verka. För en stark näringslivsutveckling framåt behöver vi som kommun säkerställa att Uppsala fortsatt är en plats där det är attraktivt att bo, leva, arbeta, besöka, utbilda sig och driva företag.

Uppsala fortsätter att attrahera många – mitt i ett av Europas mest expansiva tillväxtområden. Näringslivet utvecklas bra med nya företag, världsledande forskning, innovationer och en vardag full av möjligheter med många småföretagare. Människor flyttar hit, nya stadsdelar växer fram, kransorter stärks och nya företag startas.

Skolan bidrar till att elever når sin potential och företagen får en god lokal rekryteringsbas. Ett starkt kultur- och idrottsutbud bidrar till en balans mellan arbete och en aktiv fritid. Denna bild av Uppsala ska bibehållas och stärkas för en hållbar attraktiv framtid för alla som bor, lever, verkar och besöker Uppsala.

Uppsala är en stark tillväxtmotor i huvudstadsregionen. Uppsalas två framstående universitet, ett universitetssjukhus med flera excellenta center, ett prisat innovationsstödssystem och vår geografiska placering med närhet till Sveriges största flygplats, och ett mycket brett växande näringsliv är vår grundplatta för framtiden.

Uppsala kommun har en hög målsättning i sitt näringslivstödjande arbete. Vi ska uppfattas som en självklar och attraktiv affärspartner. Näringslivsprogrammet genomförs genom ett integrerat näringslivsarbete i hela kommunkoncernen. Programmet ska komplettera och kompletteras av övriga styrdokument inom kommunen.

Syfte

Syftet är att behålla och attrahera den kompetens och drivkraft som skapar Uppsalas konkurrenskraft.

Den ekonomiska hållbarheten ska vara stark samtidigt som den sociala och ekologiska hållbarheten stärks. Huvudmålet för Uppsalas näringslivspolitik är att underlätta för existerande företag att nå sin fulla potential och att skapa förutsättningar för nya etableringar. På så sätt skapas förutsättningar för fler arbetstillfällen som minst följer behovet med koppling till befolkningsökningen. Uppsala kommun beräknas ha 320 000 invånare 2050 vilket kräver minst 2 000 jobb per år.

	Dokumentnamn Näringslivsprogram	Fastställt av Kommunfullmäktige	Gäller från	Sida 2 (6)
Diarienummer KSN-	Berörd verksamhet Uppsala kommun	Dokumentansvarig Näringslivsdirektör	Reviderad	

Omfattning

Uppsala kommun är inte ensamt ansvarig för utvecklingen. Samsyn och samverkan är nödvändigt både lokalt, regionalt, nationellt och internationellt för att kunna samskapa framtidens hållbara tillväxt. Näringslivsprogrammet utgör grunden för att förstärka kommunens synlighet inom näringslivsfrågor och vidareutveckla en aktiv dialog med näringslivet och andra berörda organisationer.

Nuläge

I arbetet för att vara en av Sveriges ledande näringslivskommuner har programmet tre utgångspunkter:

- tillväxt i befintliga företag
- nya företag startas
- fler företag etablerar sig

Förenklat kan vi dela in Uppsalas näringsliv i tre delar: exportindustri, affärstjänster och vardagliga verksamheter. Delarna är starkt beroende av varandra och påverkar på olika sätt tillväxten i antal arbetstillfällen. *1Näringslivsanalysen beskriver nuläget i dag i Uppsalas näringsliv och påvisar styrkan samt relationerna för hållbar tillväxt mellan de olika delarna i näringslivet.

Företagsklimat

Företagsklimatet i kommunen är hela den omgivning som på olika sätt påverkar företagets utveckling. Det påverkas av en mängd aktörer på lokal, nationell och internationell nivå liksom företagets egen påverkan på sin omgivning. Uppsala kommun har en viktig roll som motor i arbetet med att skapa förutsättningar för ett bättre företagsklimat i samverkan med näringslivet, organisationer och offentliga aktörer.

Det är viktigt att arbeta med att öka kunskap och insikt i entreprenörskap för att främja en god attityd till företagande. I alla utbildningsmiljöer är det viktigt att synliggöra möjligheten att starta företag, och även att öka kontaktytorna med det lokala näringslivet. Att lyfta fram företagare, både kvinnor, män och unga, som förebilder är viktigt. Det är även angeläget att bidra till aktiviteter och mötesplatser där företagare får synas och nätverka med varandra, och med människor från universiteten, offentliga aktörer och andra organisationer. Det bidrar till en ökad förståelse och skapar en kreativ miljö.

	Dokumentnamn Näringslivsprogram	Fastställt av Kommunfullmäktige	Gäller från	Sida 3 (6)
Diarienummer KSN-	Berörd verksamhet Uppsala kommun	Dokumentansvarig Näringslivsdirektör	Reviderad	

Omvärldsanalys 2024

Hastigheten i omvärldsförändringar och Uppsalas egen dynamiska utveckling leder till förändrade behov när det gäller bostäder, verksamhetslokaler, offentliga rum och kommunikationer. Alltså både hård och mjuk infrastruktur. Uppsala analyserar både globala och lokala förutsättningar för att tillsammans med näringslivet skapa bästa förutsättningar för hållbar tillväxt.

Uppsala kommun och näringslivet påverkas av saker som händer i omvärlden som ligger utanför vår kontroll. Omvärldsanalysen 2024 lyfter fram sju övergripande trender som sannolikt kommer att påverka Uppsala på kort och lång sikt.

*2 Omvärldsanalys 2024

Programmet innefattar alla företag och branscher i Uppsala kommun. Men den har i vissa delar särskild inriktning på kommunens fokusbranscher för att säkra den unika tillväxtstruktur som Uppsalas näringsliv bygger på. De kunskapsintensiva arbetsplatserna i kommunen finns inom flera olika branscher. Life science, tech/ICT och green tech/grön innovation dominerar. Tillväxten inom de kunskapsintensiva företagen bidrar till att utveckla och bredda övriga branscher inom näringslivet inklusive besöksnäringen. Samordnande och klustertänk inom de kunskapsintensiva branscherna ger ringar på vattnet även för övriga företag.

Målområden

För att bibehålla och förstärka Uppsalas starka position pekar näringslivsprogrammet på 6 prioriterade målområden. Dessa pekar både på områden där kommunen har egen rådighet över utvecklingen och områden som endast kan säkras i god samverkan med externa aktörer.

	Dokumentnamn	Fastställt av	Gäller från	Sida
	Näringslivsprogram	Kommunfullmäktige		4 (6)
Diarienummer	Berörd verksamhet	Dokumentansvarig	Reviderad	
KSN-	Uppsala kommun	Näringslivsdirektör		

1. Attraktionskraft

Uppsala ska ha ett starkt platsvarumärke och vara en attraktiv kommun att bo, besöka och verka i. Flera branscher i Uppsala befinner sig i en kontext av global konkurrens om kompetens, kapital och företag. Genom att paketera Uppsalas erbjudande för olika målgrupper skapas en tydlighet av Uppsala som plats. Kommunen har tillsammans med ett flertal aktörer utvecklat ett platsvarumärke. Det ska fortsätta att stärkas och fyllas med värde så att alla kan dra nytta av det, oavsett bransch eller verksamhetsområde. Näringslivet bidrar på flera olika sätt till att kommunen är attraktiv genom både verksamheter och att vara ambassadör. Ett platsvarumärke utgörs av allas samlade upplevelse av platsen, människorna, dess organisationer och dess produkter. Att utveckla ett platsvarumärke kräver aktivt, målmedvetet och långsiktigt arbete. Ett starkt platsvarumärke bidrar till positiv samhällsutveckling.

2. Kompetensförsörjning

Tillgång till kompetent arbetskraft är en av de viktigaste förutsättningarna för ett innovativt och växande näringsliv. Därför är det viktigt att universitet, gymnasier och andra utbildningsanordnare i kommunen kan möta föränderliga behov av kompetens. Studenter och forskare vid universiteten utgör en viktig rekryterings- och kunskapsbas för näringslivet. Genom samverkan med universiteten, näringslivet och andra aktörer får kommunen fler studenter som knyter an till Uppsala och väljer att stanna efter avslutade studier. Uppsalabor som väljer att studera vidare på annan ort återvänder dessutom i högre utsträckning till Uppsala. Det finns stora behov av arbetskraft i Uppsalas näringsliv med särskilt yrkeskunnande som inte kräver universitetsutbildning. Samverkan mellan företag, universiteten, grund- och gymnasieskolor och vuxen- och arbetsmarknadsutbildningar är avgörande för att säkerställa en väl fungerande och långsiktig kompetensförsörjning.

3. Företagsservice

Förtroendevalda och tjänstepersoner inom koncernen har genom sitt bemötande och arbetssätt en viktig roll i hur Uppsala kommun uppfattas av näringslivet. Beslutsgång, myndighetsutövning, den service vi erbjuder, infrastruktur och tjänster ska kännetecknas av ett positivt förhållningssätt, hög servicegrad, kvalitet och effektivitet. En förutsättning för ett växande näringsliv i Uppsala är att det är enkelt att driva företag. En god dialog och tydlig information ska finnas om enskilda ärenden och kring regelverk i stort. Behovet av digitalisering i form av e-tjänster för företag utvecklas för att stötta processer och arbetssätt. Med stöd av ett datadrivet arbetssätt mäter, utvärderar och utvecklar kommunen servicen med företagens olika behov i fokus.

	Dokumentnamn	Fastställt av	Gäller från	Sida
	Näringslivsprogram	Kommunfullmäktige		5 (6)
Diarienummer	Berörd verksamhet	Dokumentansvarig	Reviderad	
KSN-	Uppsala kommun	Näringslivsdirektör		

4. Markberedskap

Uppsala fortsätter att växa och investeringstakten är hög. Syftet med kommunens och näringslivets investeringar är att underlätta för fortsatta etableringar och expansioner genom att skapa goda lokaliseringsförutsättningar. Investeringar kommer att göras för att omvandla befintliga verksamhetsområden och proaktivt förbättra utbudet i nära samverkan med fastighetsägare.

När vi utvecklar verksamhetsmarken gör vi det med Uppsalas internationellt starka position inom kunskapsintensiva exportnäringar och avancerad produktion med läge, inriktning och hållbarhet i fokus. Kommunen ska erbjuda en enkel och tydlig etableringsprocess, oavsett företagets storlek och bransch. För att lyckas krävs tidig och kontinuerlig dialog med ledningsägare inom el, vatten och annan teknisk försörjning utifrån näringslivets dynamiska och föränderliga behov.

5. Upphandling

Uppsala ska nyttja omställningskraften i den offentliga affären med upphandling som ett strategiskt verktyg. Genom arbetet med upphandling i nära dialog med leverantörer och verksamheter uppfylls kommunens mål, och kommunkoncernens ekonomiska resurser nyttjas effektivt. Vi ska genomföra upphandlingar på ett affärsmässigt sätt och utifrån ett helhetsperspektiv med hänsyn till utvecklingsbehov, kvalitet och kostnad. Uppsala kommun ska uppfattas som en bra och attraktiv affärspartner av leverantörsmarknaden. Upphandlingarna ska bidra till långsiktiga och strukturella förändringar i social, ekologisk och ekonomisk hållbar riktning. Inköpsprocessen är digital, både med avseende på e-handel och logistik, för att säkerställa ett enkelt och effektivt flöde.

6. Innovations- och tillväxtkraft

Uppsala har en lång tradition av att vara både en plats för affärer och en kunskapsstad, och har världsledande förutsättningar för innovation genom väl utvecklade arenor för samverkan. Uppsala kommun ska fortsätta stödja och aktivt utveckla vårt världsledande innovationsstödjande system genom STUNS. Vi ska ytterligare stärka effekthemtagningen för tillväxt genom att nyttja innovations- och tillväxtkraften genom det innovationsstödjande systemet och företagsfrämjande aktörer. Våra företagsmiljöer, arenor för samverkan och branschkluster bidrar till framtida tillväxt och lyskraft. Arbetet med innovation och omställning i offentlig verksamhet bidrar till utveckling i näringslivet och av kommunens verksamhet. Det kommer invånarna till nytta genom effektiv service och tjänster.

	Dokumentnamn	Fastställt av	Gäller från	Sida
	Näringslivsprogram	Kommunfullmäktige		6 (6)
Diarienummer	Berörd verksamhet	Dokumentansvarig	Reviderad	
KSN-	Uppsala kommun	Näringslivsdirektör		

Uppföljning

Näringslivsprogrammet ska följas upp i Uppsala kommuns ordinarie planerings- och uppföljningsprocess. Nämnderna, styrelserna, förvaltningarna och bolagen inom kommunkoncernen redovisar åtgärder och aktiviteter i ordinarie uppföljningsprocesser. Kommunstyrelsen ansvarar för uppföljningen och sammanställer och redovisar till kommunfullmäktige i samband med delårsrapporter och årsredovisning. Utöver kommunens interna uppföljning av näringslivsprogrammet ska det föras en fortsatt dialog med representanter för näringslivet om förflyttningen inom programmets fokusområden via Näringslivsrådet i enlighet med gällande föreskrifter. Kommunstyrelsen ansvarar för eventuell revidering av programmet.

Relaterade dokument

Näringslivsprogrammet ska komplettera och kompletteras av övriga styrdokument i koncernen.

Hänvisningar:

*1 Näringslivsanalysen

[Ett växande näringsliv - Uppsala kommun](#)

*2 Omvärldsanalys

[Omvärldsanalys - Uppsala kommun](#)

Aktiverande styrdokument

Datum:
2023-10-31

Diarienummer:
KSN-2023 - xxx

Beslutsfattare:
Kommunstyrelsen

Dokumentansvarig:
Näringslivsdirektör

Handlingsplan för Uppsala kommuns näringslivsprogram 2024–2027

*1 Resultatnätverket R9. Kommuner i nätverket är Eskilstuna, Gävle, Jönköping, Linköping, Norrköping, Södertälje, Västerås, Örebro samt Uppsala. Resultatnätverket R9 har i uppdrag att ta fram mått som kan användas för att följa och jämföra utvecklingen i nio ungefär lika stora kommuner ur ett kommunledningsperspektiv. *2 [Ett växande näringsliv - Uppsala kommun](#) *3 [Näringslivsrådet - Uppsala kommun](#) *4 [Näringslivsprogrammet - Uppsala kommun](#) *5 [Insikt | SKR](#)

Inledning

Uppsala fortsätter att attrahera många – mitt i ett av Europas mest expansiva tillväxtområden. Näringslivet utvecklas bra med nya företag, världsledande forskning, innovationer och en vardag full av möjligheter med många småföretagare.

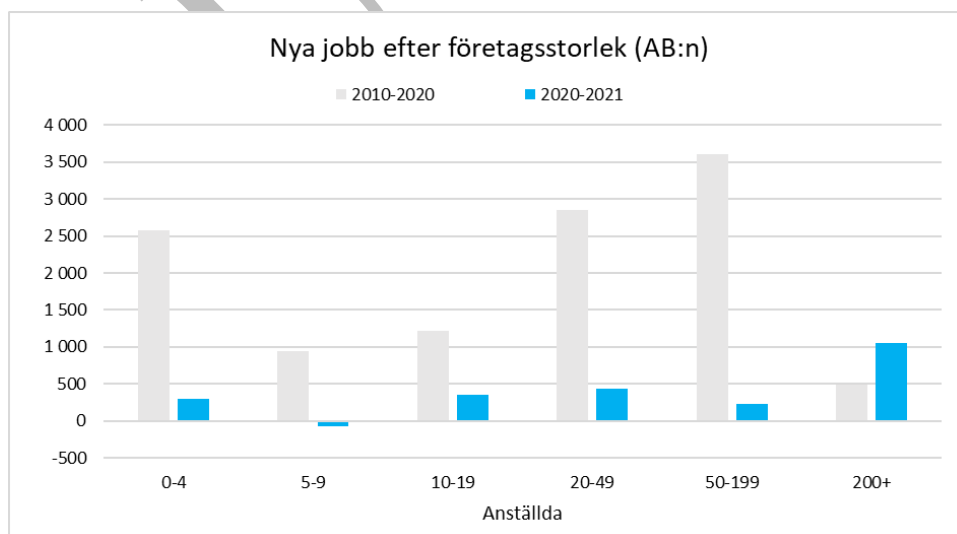
Människor flyttar hit, nya stadsdelar växer fram, kransorter stärks och nya företag startas. Skolan bidrar till att elever når sin potential och företagen får en god lokal rekryteringsbas. Ett starkt kultur- och idrottsutbud bidrar till en balans mellan arbete och en aktiv fritid. Denna bild av Uppsala ska bibehållas och stärkas för en hållbar attraktiv framtid för alla som bor, lever, verkar och besöker Uppsala.

Uppsala kommun har ett näringslivsprogram *4 som beskriver kommunens långsiktiga näringslivsarbete. Näringslivsprogrammet är ett kommun- och koncernövergripande styrdokument med det övergripande målet att bidra till att skapa nya arbetstillfällen. Näringslivet växer, och därmed antalet arbetstillfällen, genom att tillväxt sker i befintliga företag, nya företag startas och nya företag etablerar sig i kommunen. Att tillväxt sker i befintliga företag där småföretag står för en stor del är viktigt. Programmet omfattar företag i alla branscher och storlekar samt geografiskt i hela kommunen.

Handlingsplanen förtydligar programmets implementering, genomförande av målsättningar och åtgärder samt uppföljning av dessa. Den lägger också grunden för kommunens samverkan med externa parter för att skapa goda förutsättningar för ett hållbart och jämställt näringsliv.

Bakgrund

I Uppsala kommun finns cirka 23 500 aktiva företag. Av dessa är 12 200 aktiebolag med säte i kommunen. Därutöver finns ytterligare cirka 800 aktiebolag med arbetsställe i kommunen. Företagen i Uppsala är i huvudsak små. Drygt 22 000 av företagen har 0–9 anställda, omkring 850 har 10–100 anställda, endast cirka 70 företag har fler än 100 anställda. Insikten om företagsstruktur är viktig i arbetet med samtliga åtgärder. Små och medelstora företag driver tillväxten som över tid främst skett inom nytillkomna företag/arbetsställen. I återhämtningen efter pandemiedgången 2020 har dock företag med 20–49 samt 200+ anställda varit mer framträdande vad gäller aktiebolagen. Se figur på kommande sida.

*1 Resultatnätverket R9. Kommuner i nätverket är Eskilstuna, Gävle, Jönköping, Linköping, Norrköping, Södertälje, Västerås, Örebro samt Uppsala. Resultatnätverket R9 har i uppdrag att ta fram mått som kan användas för att följa och jämföra utvecklingen i nio ungefär lika stora kommuner ur ett kommunledningsperspektiv. *2 [Ett växande näringsliv - Uppsala kommun](#) *3 [Näringslivsrådet - Uppsala kommun](#) *4 [Näringslivsprogrammet - Uppsala kommun](#) *5 [Insikt | SKR](#)

I Uppsala kommun fanns 115 500 jobb i november 2022 varav 61 procent i privat sektor. De senaste två åren (2021 och 2022) har mer än 3 000 jobb skapats per år varav omkring 70 procent i näringslivet.

Näringslivet i Uppsala kännetecknas av en stor bredd med företag aktiva inom samtliga branscher. Uppsalas största företag är exportföretag inom den kunskapsintensiva life science-branschen vilket skapar en god spets. Exportindustrin driver en stor del av utvecklingen inom affärstjänsterna. Inom dessa finns även exporterande verksamheter som till exempel spelutvecklare. Spetsen kännetecknas av höga förädlingsvärden och är en förutsättning för dynamiken inom hela näringslivet. Den ena blir kund till den andra och skapar goda förutsättningar för varandras utveckling - så kallad multiplikatoreffekt. De vardagliga verksamheterna utgör basen för näringslivet och är viktiga för att få vardagen att fungera för företag, boende och besökare och drivs framför allt av befolkningstillväxten. Tillsammans skapar bredden och spetsen en stabilitet och en bra grund för fortsatt tillväxt i hela näringslivet, vilket i sin tur är en förutsättning för utvecklingen av hela kommunen.

En förutsättning för god utveckling framöver är förmågan att kunna ställa om och vara flexibel. Det betonas kring samtliga åtgärder som Uppsala kommunkoncernen har rådighet över såsom flexibilitet och förmåga att fortsätta att ge en ökad företagservice och agera flexibelt vid förändringar.

Lågkonjunktur och pågående krig är ingångsvärden till handlingsplanen 2024–2027.

Syfte

Handlingsplanen ger en övergripande samlad bild av vilka insatser som prioriteras 2024 till 2027 för att nå näringslivsprogrammets mål. Handlingsplanen förtydligar nämnders och bolagsstyrelsers ansvar och roller för att nå målen i näringslivsprogrammet.

Handlingsplanen har tagits fram gemensamt genom dialog i Näringslivsrådet*3, öppna möten som Uppsala möts, besöksnäringsfrukost, företagsbesök, via inspel från näringslivs- och företagsorganisationer samt genom intern beredning i hela kommunkoncernen. Relevant omvärldsbevakning såsom faktainsamling genom mätningar, undersökningar och statistik sker löpande. Planen fokuserar på åtgärder som tydliggör ambitionsnivån och visar på nödvändiga förändringar som ska leda till konkret resultat genom aktiviteter.

Åtgärderna ska underlätta för nämnder och bolagsstyrelser att identifiera sina delar av ett målområde för att integrera i verksamhets- och affärsplaner. På så sätt har handlingsplanen en tydlig styrande effekt och ska bidra snabbare till målen.

*1 Resultatnätverket R9. Kommuner i nätverket är Eskilstuna, Gävle, Jönköping, Linköping, Norrköping, Södertälje, Västerås, Örebro samt Uppsala. Resultatnätverket R9 har i uppdrag att ta fram mått som kan användas för att följa och jämföra utvecklingen i nio ungefär lika stora kommuner ur ett kommunledningsperspektiv. *2 [Ett växande näringsliv - Uppsala kommun](#) *3 [Näringslivsrådet - Uppsala kommun](#) *4 [Näringslivsprogrammet - Uppsala kommun](#) *5 [Insikt | SKR](#)

Omfattning

Handlingsplanen beskriver de insatser som Uppsala kommunkoncern ska prioritera inom näringslivsutveckling under planperioden. Uppsala kommun är inte ensamt ansvarig för utvecklingen, många av åtgärderna kräver god samverkan med externa parter för att de ska nås.

Målen i programmet ska ge goda kommunalekonomiska effekter med en fortsatt hållbar och mätbar tillväxt i näringslivet i omsättning, antal företag och antal jobb.

Ansvar, genomförande och spridning

För att nå handlingsplanens mål per år berörs kommunkoncernens samtliga nämnder och bolagsstyrelser tillsammans med näringslivet. Den kommunalekonomiska effekten av att näringslivet växer påverkar samtliga nämnder och styrelser i kommunen och kräver ett målinriktat arbetssätt med god intern samverkan. Det är också samtliga nämnders och styrelsers ansvar att samverka med externa parter.

Det är hela kommunkoncernen, med alla förtroendevalda och medarbetare, som har ansvaret att verka för ett gott genomförande och för att arbeta med aktiviteter som bidrar till målen i respektive nämnds och bolagsstyrelses verksamhetsplaner och/eller affärsplaner.

Kommunstyrelsen ansvarar för den interna samordningen och den övergripande samordningen med externa parter. Varje förvaltning och bolag förväntas följa upp och redovisa sina insatser mot beslutade mål och indikatorer i sin respektive nämnd och bolagsstyrelse vid ordinarie tertialuppföljning i Uppsala kommuns ordinarie planerings- och uppföljningsprocess. Handlingsplanen redovisas till kommunstyrelsen i sin helhet per helår.

Handlingsplanens fokus 2024–2027

Handlingsplanens övergripande mål för perioden 2024–2027 är förbättrad service till företagen så att de enklare och snabbare kan utveckla sina verksamheter. Det i sin tur bidrar till att det skapas över 6 000 nya arbetstillfällen, varav minst 70 procent i det privata näringslivet, de närmaste tre åren.

Planen har både målområden som kommunen har egen rådighet över och områden som säkras genom god samverkan med externa aktörer.

Under perioden 2024–2027 läggs särskilt fokus på:

- attraktionskraft – platsvarumärket UPPSALA
- kompetensförsörjning
- företagsservice
- markberedskap, fysisk planering, infrastruktur och tillgänglighet
- upphandling
- innovations- och tillväxtkraft.

Så mäter vi för att se om vi lyckats:

- Näringslivsanalysen*2, kontinuerlig analys av den lokala näringslivsutvecklingen
- NKI nöjd kund-index * 5 mäter företagservice via bygglov, brandskydd, miljö- och hälsoskydd, markupplåtelse, upphandling, serveringstillstånd samt livsmedelskontroll, jämförelse med

*1 Resultatnätverket R9. Kommuner i nätverket är Eskilstuna, Gävle, Jönköping, Linköping, Norrköping, Södertälje, Västerås, Örebro samt Uppsala. Resultatnätverket R9 har i uppdrag att ta fram mått som kan användas för att följa och jämföra utvecklingen i nio ungefär lika stora kommuner ur ett kommunledningsperspektiv. *2 [Ett växande näringsliv - Uppsala kommun](#) *3 [Näringslivsrådet - Uppsala kommun](#) *4 [Näringslivsprogrammet - Uppsala kommun](#) *5 [Insikt | SKR](#)

Resultatnätverket, R9*1 nätverket Eskilstuna, Gävle, Jönköping Linköping, Norrköping, Södertälje, Uppsala, Västerås och Örebro som är jämförbara kommuner.

- ”Stadsbyggnadsbenchens tio kommuner”
Botkyrka, Haninge, Huddinge, Järfälla, Nacka, Sollentuna, Stockholm, Södertälje, Täby och Upplands Väsby samt Nynäshamn, Sigtuna, Tyresö, Linköping och Uppsala.
- Svenskt Näringslivs årliga undersökning, i jämförelse med R9 *1 nätverket, Eskilstuna, Gävle, Jönköping, Linköping, Norrköping, Södertälje, Uppsala, Västerås, Örebro samt sju utvalda kommuner som Lund, Umeå, Helsingborg, Nacka, Göteborg, Malmö och Stockholm.

Exempel på sammanställd uppföljning:

Indikator	2023	2024	2025	2026	2027
Näringslivsanalys					
NKI och NUI relaterade indikatorer					
Stadsbyggnadsbanchen					
Svenskt näringsliv R9*					
Svenskt näringsliv R9* samt sju utvalda					

Fokusbranscher

Handlingsplanen innefattar alla företag och branscher i Uppsala kommun. Men i vissa delar har den särskild inriktning på kommunens fokusbranscher och kluster, för att säkra den unika tillväxtstruktur som Uppsalas näringsliv bygger på:

- Besöksnäring - hotell, restaurang, handel
- Green development - klimat-, miljö- och energiteknik
- Life science development - bioteknik, medicinteknik, läkemedel
- Digital development - informations- och kommunikationsteknik

Handlingsplanens utvecklingsområden

De nedan redovisade mål-/utvecklingsområdena 1–6 är övergripande mål ur Uppsala kommuns näringslivsprogram. Nedan beskrivs övergripande de insatser som ska leda mot målet om minst 2 000 nya arbetstillfällen per år.

Målområdena delas in i två grupper - de som kommunen har egen rådighet över och de åtgärder som identifieras som tillväxtsupport och endast säkras genom samverkan med externa parter. Samtliga åtgärder gäller under hela handlingsplanens period 2024–2027.

Mål/utvecklingsområde 1

Attraktionskraft - platsvarumärket Uppsala

Uppsala ska ha ett starkt platsvarumärke och vara en attraktiv kommun att bo, besöka och verka i. Flera branscher i Uppsala befinner sig i en kontext av global konkurrens om kompetens, kapital och företag. Genom att paketera Uppsalas erbjudande för olika målgrupper skapas en tydlighet av Uppsala

*1 Resultatnätverket R9. Kommuner i nätverket är Eskilstuna, Gävle, Jönköping, Linköping, Norrköping, Södertälje, Västerås, Örebro samt Uppsala. Resultatnätverket R9 har i uppdrag att ta fram mått som kan användas för att följa och jämföra utvecklingen i nio ungefär lika stora kommuner ur ett kommunledningsperspektiv. *2 [Ett växande näringsliv - Uppsala kommun](#) *3 [Näringslivsrådet - Uppsala kommun](#) *4 [Näringslivsprogrammet - Uppsala kommun](#) *5 [Insikt | SKR](#)

som plats. Kommunen har tillsammans med ett flertal aktörer utvecklat ett platsvarumärke. Platsvarumärket ska fortsätta att stärkas och fyllas med värde så att alla kan dra nytta av det, oavsett bransch eller verksamhetsområde. Näringslivet bidrar på flera olika sätt till att kommunen är attraktiv genom både verksamheter och av att vara ambassadörer. Ett platsvarumärke utgörs av allas samlade upplevelse av platsen, människorna, dess organisationer och dess produkter. Att utveckla ett platsvarumärke kräver aktivt, målmedvetet och långsiktigt arbete. Ett starkt platsvarumärke bidrar till positiv samhällsutveckling.

Åtgärd	Samordnings-ansvarig	Egen rådighet	Tillväxstsupport extern samverkan
1.1 Lyfta fram och stärka samt visualisera Uppsalas styrkor och fokusbranscher.	KS	X	X
1.2 Vidareutveckla stadskärnan och samverka för ett attraktivt city för boende, verksamheter och besökare.	KS	X	X
1.3 Visionen och ambitionerna kring våra växande verksamhetsområden där flera fokusbranscher har sin hemvist, exempelvis Främre Boländerna och Uppsala Business Park, ska ta plats i marknadsföringen.	KS	X	X
Indikatorer			
Platsvarumärket Uppsala, årlig uppföljning via mätning, för varje år valda delar av de olika målgrupperna företag i Uppsala kommun, investerare, besökare och Uppsalabor.			
Flödesmätning i city per månad.			

Mål/utvecklingsområde 2

Kompetensförsörjning

Tillgång till kompetent arbetskraft är en av de viktigaste förutsättningarna för ett innovativt och växande näringsliv. Därför är det viktigt att grundskola, gymnasier, universitet och övrig

*1 Resultatnätverket R9. Kommuner i nätverket är Eskilstuna, Gävle, Jönköping, Linköping, Norrköping, Södertälje, Västerås, Örebro samt Uppsala. Resultatnätverket R9 har i uppdrag att ta fram mått som kan användas för att följa och jämföra utvecklingen i nio ungefär lika stora kommuner ur ett kommunledningsperspektiv. *2 [Ett växande näringsliv - Uppsala kommun](#) *3 [Näringslivsrådet - Uppsala kommun](#) *4 [Näringslivsprogrammet - Uppsala kommun](#) *5 [Insikt | SKR](#)

utbildningsverksamhet kan möta föränderliga behov av kompetens. Med både Uppsala universitet och Sveriges lantbruksuniversitet har Uppsala näringsliv mycket goda förutsättningar för tillgång till kompetent arbetskraft. Med utgångspunkt i de strategiska partnerskapen med universiteten är det av vikt att kommunen gemensamt fortsätter att utveckla forum för dialog och samverkan om näringslivets behov av kompetensförsörjning.

Men det finns utmaningar. Uppsala är i ett internationellt perspektiv en liten kommun som befinner sig på den vetenskapliga och teknologiska fronten inom det exportinriktade näringslivet. Tillgång till arbetskraft med rätt kompetens är central för innovationsförmågan och tillväxten. Det finns en efterfrågan på chefer, specialister och personer med internationell erfarenhet som måste hittas på en global arena.

För att behålla nyinflyttad högkvalificerad kompetens är det viktigt att stärka Uppsalas samlade mottagningskapacitet för att attrahera och bibehålla inflyttande talang. Här ingår att kunna erbjuda ett mer välkomnande och effektivt mottagande av rekryterade internationella talanger. Därmed minskar risken för att arbetsgivare förlorar nyrekryterad internationell spetskompetens. Särskilt betydelsefullt är att det finns ett väl fungerande system för att erbjuda internationellt rekryterad arbetskraft en trygg och bra bostadslösning i samband med tillträde av tjänst, och en attraktiv internationell skola för medföljande barn.

Studenterna vid universiteten utgör en viktig rekryterings- och kunskapsbas för näringslivet. Genom riktad samverkan med universiteten, näringslivet och andra aktörer får kommunen fler studenter som knyter an till Uppsala och väljer att stanna efter avslutade studier. Det bidrar även till att Uppsalabor som väljer att studera vidare på annan ort i hög utsträckning återvänder till Uppsala.

Men nytexaminerade studenter kan inte tillgodose hela kompetensbehovet. Det finns stora behov av arbetskraft i Uppsalas näringsliv med särskilt yrkeskunnande som inte kräver universitetsutbildning. Samverkan mellan företag, universiteten, grund- och gymnasieskolor och vuxen- och arbetsmarknadsutbildningar är avgörande för att säkerställa en väl fungerande och långsiktig kompetensförsörjning. Särskilt fokus ska vara på en jämställd arbetsmarknad där alla, oavsett kön, får samma möjligheter. Vi ska tillvarata potentialen med en väl fungerande integration för att öka tillgången till kompetens.

Åtgärd	Samordningsansvarig	Egen rådighet	Tillväxstsupport extern samverkan
2.1 Stärka samverkan och öka dialogen mellan kommunen, näringslivet och grundskola, gymnasium, vuxenutbildning och universitet för att möta kompetensbehoven samt behov av yrkesinriktade utbildningar. Entreprenörskap ska vara en röd tråd genom utbildningssystemet.	KS	X	X
2.2 Aktivt tillvarata och attrahera internationell kompetens genom möten och kongresser	KS	X	X

*1 Resultatnätverket R9. Kommuner i nätverket är Eskilstuna, Gävle, Jönköping, Linköping, Norrköping, Södertälje, Västerås, Örebro samt Uppsala. Resultatnätverket R9 har i uppdrag att ta fram mått som kan användas för att följa och jämföra utvecklingen i nio ungefär lika stora kommuner ur ett kommunledningsperspektiv. *2 [Ett växande näringsliv - Uppsala kommun](#) *3 [Näringslivsrådet - Uppsala kommun](#) *4 [Näringslivsprogrammet - Uppsala kommun](#) *5 [Insikt | SKR](#)

och fortsätta utveckla Uppsala International Hub.*			
Indikatorer			
Mäta "överinflödet" av personer i åldern 25–45 år jämfört med medelflödet åren innan.			
Svenskt näringslivs enkätfråga om tillgång till medarbetare med relevant kompetens.			
Antal sysselsatta på dagarbetsmarknaden 20–64 år.			
Antalet unika talanger som nyttjar Uppsala Innovation Hub:s tjänster och aktiviteter.			

Mål/utvecklingsområde 3

Företagsservice

Förtroendevalda och tjänstepersoner inom koncernen har genom sitt bemötande och arbetssätt en viktig roll i hur Uppsala kommun uppfattas av näringslivet. Ingångsvärdet är positivt bemötande. Beslutsgång, myndighetsutövning, tillhandahållande av service, infrastruktur och tjänster ska kännetecknas av hög servicegrad, kvalitet och effektivitet. En god dialog och tydlig information ska finnas om enskilda ärenden och kring regelverk i stort. Behovet av digitalisering i form av e-tjänster för företag samt artificiell intelligens (AI) och ärendehanteringssystem utvecklas för att stötta processer och arbetssätt.

Näringslivet är beroende av kommunens service och myndighetsutövning för att kunna starta, driva och utveckla verksamheter. En förutsättning för ett växande näringsliv i Uppsala är att det är enkelt att driva företag. Kommunens service i samband med myndighetsutövning ska därför utgå från företagets behov. Uppsala Kommun ska vara en lyhörd partner och arbeta proaktivt med att förenkla företagets vardag. Kommunen arbetar aktivt med att förstå utmaningar, fånga upp behov och omvandlar dem till förbättringar i sin verksamhet. Företag som kontaktar kommunen ska möta ett Uppsala där rutiner kännetecknas av samverkan inom och mellan myndigheter.

Enkel, tydlig, och effektiv myndighetsutövning

Företag och företagare ska mötas med service som kännetecknas av positivitet, enkelhet, effektiv handläggning, tydlig kommunikation och samverkan mellan olika myndigheter. Kommunen ska möta företagets behov av enkelhet och effektiv ärendehantering genom att bidra till utvecklingen av digitala verktyg som e-tjänster och artificiell intelligens (AI).

Kontinuerligt förbättra servicen i dialog med näringslivet

Med stöd av ett datadrivet arbetssätt mäter, utvärderar och utvecklar kommunen servicen med företagets olika behov i fokus. Kommunen arbetar med kontinuerligt förbättringsarbete som utvecklar och förbättrar rutinerna för ärendehantering. Kommunen har en strukturerad och proaktiv dialog och kommunikation med näringslivet. Dialogen skapar förståelse för de olika företagets behov och insikterna används för att utveckla verksamheten.

Åtgärd	Samordningsansvarig	Egen rådighet	Tillväxstsupport extern samverkan
3.1	KS	X	X

*1 Resultatnätverket R9. Kommuner i nätverket är Eskilstuna, Gävle, Jönköping, Linköping, Norrköping, Södertälje, Västerås, Örebro samt Uppsala. Resultatnätverket R9 har i uppdrag att ta fram mått som kan användas för att följa och jämföra utvecklingen i nio ungefär lika stora kommuner ur ett kommunledningsperspektiv. *2 [Ett växande näringsliv - Uppsala kommun](#) *3 [Näringslivsrådet - Uppsala kommun](#) *4 [Näringslivsprogrammet - Uppsala kommun](#) *5 [Insikt | SKR](#)

Uppsala kommun ska ge en samordnad, rådgivande, rättssäker, effektiv och positiv företagservice och ett gott bemötande i kontakterna med näringslivet.			
3.2 Uppsala kommun ska vara ledande inom digitala tjänster och arbeta med ett datadrivet beslutsfattande för att säkerställa en enkel, rättssäker, effektiv och positiv företagservice för hela näringslivet.	KS	X	X
Indikatorer			
Företagarnas svar av kommunens service (NKI) ska ligga över riksnittet.			
Svenskt Näringslivs enkätfråga om tjänstemäns attityder till företagande och om kommunens service och bemötande vid handläggning av företagsärenden.			

Mål/utvecklingsområde 4

Markberedskap, fysisk planering, infrastruktur och tillgänglighet

Uppsala står inför en fortsatt hög hållbar tillväxt och investeringstakt i verksamhetsområden och fastigheter. Tillsammans med näringslivet vill kommunen skapa goda förutsättningar både för expansion hos befintliga företag och etablering av nya företag. En betydande del av arbetet kommer att bestå av att omvandla befintliga verksamhetsområden för att möta näringslivets ständigt föränderliga behov.

Kommunen verkar aktivt för att höja byggbarheten på redan planlagd mark, arbetar medvetet med näringslivets försörjning med mark- och lokaler, och utarbetar detaljplaner som är anpassade till ett dynamiskt näringsliv. En tidig, tydlig och kontinuerlig dialog med ledningsägare inom el, vatten och annan teknisk försörjning är avgörande för att lyckas.

Ett av de största hindren för näringslivets tillväxt i kommunen är att efterfrågan på mark och lokaler överstiger utbudet. Ett annat kritiskt element för ett expansivt näringsliv är utvecklingen av hållbar infrastruktur. Det är avgörande att planera i god tid tillsammans med ledningsägare, leverantörer av teknisk media, kollektivtrafikens huvudmän och andra intressenter så att rätt infrastruktur är på plats när den behövs. Det skapar en förutsägbarhet för både etablerade och nystartade företag och för investerare på den kommersiella fastighetsmarknaden. För att ytterligare förhöja attraktionskraften i verksamhetsområdena, och besöksmål som skapar rörelse och liv, kan faciliteter som till exempel restauranger, träningsfaciliteter och hunddagis integreras.

På kort sikt ska Uppsala kommun se till att göra mer byggbar mark tillgänglig för olika ändamål och i olika geografiska lägen. På längre sikt behöver kommunen säkerställa en konstant markberedskap som motsvarar näringslivets krav. Det innebär att Uppsala ska vara proaktiv och ständigt sträva efter förbättring av utbudet i nära samverkan med fastighetsägare. När verksamhetsmarken utvecklas görs

*1 Resultatnätverket R9. Kommuner i nätverket är Eskilstuna, Gävle, Jönköping, Linköping, Norrköping, Södertälje, Västerås, Örebro samt Uppsala. Resultatnätverket R9 har i uppdrag att ta fram mått som kan användas för att följa och jämföra utvecklingen i nio ungefär lika stora kommuner ur ett kommunledningsperspektiv. *2 [Ett växande näringsliv - Uppsala kommun](#) *3 [Näringslivsrådet - Uppsala kommun](#) *4 [Näringslivsprogrammet - Uppsala kommun](#) *5 [Insikt | SKR](#)

det utifrån näringslivets olika behov och med Uppsalas internationellt starka position inom kunskapsintensiva exportnäringar och avancerad produktion som drivande faktor – med hållbarhet i fokus.

Kommunen ska erbjuda en enkel och tydlig etableringsprocess oavsett företagets storlek och bransch. Det ska vi uppnå genom tydliga kontaktvägar in i kommunen. Genom samverkan med lokala fastighetsägare ska vi uppnå en god översikt över tillgänglig mark och lediga lokaler.

Åtgärd	Samordnings-ansvarig	Egen rådighet	Tillväxstupport extern samverkan
4.1 Skapa förutsättningar för mer byggbar mark för olika typer av verksamheter i olika lägen i kommunen genom tidig intern dialog och med näringslivet.	KS	X	X
4.2 Arbeta för att kommunen i snitt har en portfölj om cirka 100 hektar verksamhetsmark i olika lägen med färdig detaljplan - en beredskap för att över tid ständigt kunna möta marknadens behov.	KS	X	X
4.3 Arbeta med att skapa förutsättningar för nödvändig teknisk infrastruktur för expansion och nyetableringar, exempelvis hållbar energi- och vattentillgång för näringslivet.	KS	X	X
Indikatorer			
Antal kvadratmeter planlagd verksamhetsyta i detaljplaner och antalet kvadratmeter planlagda för kunskapsintensiva branscher.			
Antalet företag som har implementerat en vattenhushållningsplan.			
Maximalt eleffektuttag och elproduktionskapacitet vid maximalt eleffektbehov i näringslivet.			

*1 Resultatnätverket R9. Kommuner i nätverket är Eskilstuna, Gävle, Jönköping, Linköping, Norrköping, Södertälje, Västerås, Örebro samt Uppsala. Resultatnätverket R9 har i uppdrag att ta fram mått som kan användas för att följa och jämföra utvecklingen i nio ungefär lika stora kommuner ur ett kommunledningsperspektiv. *2 [Ett växande näringsliv - Uppsala kommun](#) *3 [Näringslivsrådet - Uppsala kommun](#) *4 [Näringslivsprogrammet - Uppsala kommun](#) *5 [Insikt | SKR](#)

Mål/utvecklingsområde 5

Upphandling

Uppsala ska nyttja omställningskraften i den offentliga affären med upphandling som ett strategiskt verktyg. Genom arbetet med upphandling i nära dialog med leverantörer och verksamheter uppfylls kommunens mål, och kommunkoncernens ekonomiska resurser nyttjas effektivt. Upphandlingar ska genomföras på ett affärsmässigt sätt och utifrån ett helhetsperspektiv med hänsyn till utvecklingsbehov, kvalitet och kostnad. Uppsala kommun ska uppfattas som en bra och attraktiv affärspartner av leverantörsmarknaden. Upphandlingarna ska bidra till långsiktiga och strukturella förändringar i social, ekologisk och ekonomisk hållbar riktning. Inköpsprocessen är digital, både med avseende på e-handel och logistik, för att säkerställa ett enkelt och effektivt flöde.

Åtgärd	Samordnings-ansvarig	Egen rådighet	Tillväxstsupport extern samverkan
5.1 Uppsala kommun ska vara ledande inom upphandling som ett strategiskt verktyg för utveckling, och skapa möjligheter för företag oavsett storlek och bransch.	KS	X	
5.2 Uppsala kommun ska kännetecknas av dialog och tillgänglighet när det gäller upphandling.	KS	X	
Indikatorer			
NUI, nöjd upphandlings-index, mål över riksnittet.			
Antal dialogforum med verksamheter och leverantörsmarknaden.			

Mål/utvecklingsområde 6

Innovations- och tillväxtkraft

Uppsala har en lång tradition av att vara både en plats för affärer och en kunskapsstad och har världsledande förutsättningar för innovation genom väl utvecklade arenor för samverkan. Med 15 Nobelpristagare och många framstående globala företag som grund är vi väl rustade för framtiden.

Uppsala ska ytterligare stärka innovations- och tillväxtkraften genom det innovationsstödjade systemet och företagsfrämjande aktörer. Våra företagsmiljöer, samverkansarenor och branschkluster bidrar till framtida tillväxt och lyskraft. Arbetet med innovation och omställning i offentlig verksamhet

*1 Resultatnätverket R9. Kommuner i nätverket är Eskilstuna, Gävle, Jönköping, Linköping, Norrköping, Södertälje, Västerås, Örebro samt Uppsala. Resultatnätverket R9 har i uppdrag att ta fram mått som kan användas för att följa och jämföra utvecklingen i nio ungefär lika stora kommuner ur ett kommunledningsperspektiv. *2 [Ett växande näringsliv - Uppsala kommun](#) *3 [Näringslivsrådet - Uppsala kommun](#) *4 [Näringslivsprogrammet - Uppsala kommun](#) *5 [Insikt | SKR](#)

bidrar till utveckling i näringslivet och av kommunens verksamhet. Det kommer invånarna till nytta genom effektiv service och tjänster.

Åtgärd	Samordnings-ansvarig	Egen rådighet	Tillväxstsupport extern samverkan
6.1 Arbeta med klimatdriven hållbar och innovativ affärsutveckling i näringslivet och i kommunen med exempelvis testbäddar i nära samverkan med akademi och organisationer. Framför allt inom det innovationsfrämjande systemet.	KS	X	X
6.2 Uppsala kommun nyttjar innovationskraften i samverkan med tidiga företag, matchar behov och testar och utvärderar nya lösningar för att nyttja effekten i kommunkoncernen.	KS	X	X
6.3 Fortsätta stärka och prioritera utveckling av Uppsalas kluster: besöksnäring, green development, life science development, digital development.	KS	X	X
Indikatorer			
Antal innovationsprojekt i kommunkoncernen i samverkan med näringslivet.			

*1 Resultatnätverket R9. Kommuner i nätverket är Eskilstuna, Gävle, Jönköping, Linköping, Norrköping, Södertälje, Västerås, Örebro samt Uppsala. Resultatnätverket R9 har i uppdrag att ta fram mått som kan användas för att följa och jämföra utvecklingen i nio ungefär lika stora kommuner ur ett kommunledningsperspektiv. *2 [Ett växande näringsliv - Uppsala kommun](#) *3 [Näringslivsrådet - Uppsala kommun](#) *4 [Näringslivsprogrammet - Uppsala kommun](#) *5 [Insikt | SKR](#)

Styrning och samverkan

Handlingsplanen integreras i hela kommunkoncernen och varje nämnd, styrelse, förvaltning och bolag inom kommunkoncernen ansvarar för att ta fram mål och aktiviteter som berör den egna verksamheten. Syftet är att bidra till handlingsplanens övergripande åtgärder och mål.

Kommunstyrelsen ansvarar för övergripande uppföljning. Ett integrerat näringslivsarbete kräver ett gränsöverskridande samarbete mellan kommunen och aktörer utanför kommunens organisation. Exempel på aktörer att samarbeta med är till exempel företag och företagsgrupper, den idéburna sektorn, utbildningsinstitutioner, lokala och regionala aktörer och statliga myndigheter.

Uppföljning

Kommunstyrelsen är ansvarig för handlingsplanen och har därmed det övergripande ansvaret för uppföljning och utvärdering av åtgärder. Varje förvaltning och bolag förväntas via Uppsala kommuns ordinarie uppföljningsprocess och tertialuppföljning redovisa sina genomförda insatser mot handlingsplanens beslutade mål och indikatorer i respektive nämnd och bolagsstyrelse. Redovisningen ska göras till kommunstyrelsen i december varje år.

I augusti vartannat år följer kommunstyrelsen upp program och handlingsplan för eventuell revidering, men kan däremellan revidera handlingsplanen. Revidering ska ske genom gemensam beredning.

Relaterade interna och externa dokument

Handlingsplan Näringsliv innehåller inte mål, indikatorer, strategier och insatser som redan omfattas av andra relaterade befintliga program och handlingsplaner.

- Översiktsplan
- Innerstadsstrategin
- Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete 2022
- Bredbandsprogram 2018–2025
- Kulturpolitiskt program
- Miljö och klimatprogram
- Energiprogram 2050
- Landsbygdsprogram
- Vattenprogram för Uppsala kommun
- Idrott- och fritidspolitiska programmet
- Elitidrottsprogrammet
- Program för Uppsala kommuns arbetsmarknadspolitik
- Regional utvecklingsstrategi i Region Uppsala (RUS)
- Besöksnäringsstrategi för Uppsala län 2021–2024
- STUNS verksamhetsplan 2024
- SBA, Stockholm Business Alliance verksamhetsplan

*1 Resultatnätverket R9. Kommuner i nätverket är Eskilstuna, Gävle, Jönköping, Linköping, Norrköping, Södertälje, Västerås, Örebro samt Uppsala. Resultatnätverket R9 har i uppdrag att ta fram mått som kan användas för att följa och jämföra utvecklingen i nio ungefär lika stora kommuner ur ett kommunledningsperspektiv. *2 [Ett växande näringsliv - Uppsala kommun](#) *3 [Näringslivsrådet - Uppsala kommun](#) *4 [Näringslivsprogrammet - Uppsala kommun](#) *5 [Insikt | SKR](#)